

bispe Pigebørn, de bleve mig aldrig Svarstykke, der var Intet at afsætte derpaa hverken i Form eller i Indhold; men, der var dog Noget, jeg savnebe. Jeg savnebe Frihed, Fri-gjørelse; de vare lidt bundne; det lod til, at deres Underviisning havde været altfor meget afmaalt, tilmaalt, tilpasset, at deres religiøse Dannelse var, om jeg saa maa sige, lidt tilklippet, saaledes som et Stykke Tøj under den kyndige Dames Haand ved Saxens Hæls bliver tilklippet efter et givet Papiersmønster. Denne Frihed savnebe jeg ganske vist ikke blot hos dem, men paa mange Steder blandt Confirmanderne, hvad man ikke kan undres over; men det var mig paafaldende at finde den i temmelig høi Grad netop der, hvor jeg maatte være særdeles tilfreds med, hvad der ellers hodes mig. Jeg har ogsaa hørt Lærerinder overhøre Elever i Religion i lavere Skoler, paa Steder, hvor de locale Forhold gjorde det nødvendigt at nøies med, hvad man kunde faae. Den Lærerinde, som jeg hørte, havde maastee i sin Tid været en god Confirmandinde, men nu var der foreløbet endeel Aar; hvad der var lært, var glemt og forsvundet, og der var intet Nyt kommet i dets Sted. Hendes Overhøring var af den Art, at der for dem, der havde Øst til at samle paa Anecdoter om de mange besynderlige og taabelige Spørgsmaal, der kunne komme frem, naar der katechiseres, var Heilighed tilrig Øst; den var af den Art, at jeg maatte anbringe paa, at hendes Underviisning af Børnene ikke længer fandt Sted. Det er langt bedre, at Børnene, naar bedre mundtlig Underviisning ikke kan staffles, slet ikke høre nogen saadan, men ene og alene henvises til, hvad der staaer i Bogen til at lære at fremfise dette paa en finbig, rolig, høi og tydelig Maade og med folbede Hænder, end at man skal høre en mundtlig Forklaring, som intetsteds hører hjemme, og som kun kan gjøre Børnene ligegyldige for hvad der hodes dem. Fra en offentlig Skole, — om den private Underviisning kan her jo ikke være Tale — hvadenten det er en høiere eller en lavere, burde efter min Mening intet Barn, hverken Dreng eller Pige, udskrives og sendes hen for at forberedes til Confirmationen, uden at det havde hørt den

Christelige Læres Hovedlærdomme forklare og udvikle af en Lærer.

Gaae vi nu over til de øvrige Sag, da kunne vi snart blive færdige med dem. Naar der ved en Visitats bliver forelagt en Bunkke Skrivebøger, saa er det ingen vanskelig Sag at see, naar man kommer til Pigerens Skrivebøger; de ere saa rene, pæne, ordentlige, deres Skrift er næsten siirlik. Ja, dette kan Børn lære ogsaa af en Lærerinde, at omgaaes med Bæk og Pen ordentligt og i det Hele taget være ordentlige med deres skriftlige Arbejder. Og det er ingen ringe Ting. Der er intet Sag, hvorved Børn bedre kunne lære Orden end ved Skrivning, hvor man, dersom de begynde at vænne sig til Sjusseri, har Bevistet Sort paa Hvidt derfor og kan fremlægge det for Hvermands Dine. Dette er nu meget godt; men, dersom man spørger, ikke blot derom alene, men om den usynlige Kraft, som er tilstede i et saadant Skoleværelse, og som leder alle de smaa skrivende Hænder, saa at der fremkommer en forunderlig Censformighed, saa Trækkene, skjøndt de drages af smaa og svage Hænder, dog faae Præg af Fasthed og Bestemthed, hvad jo dog er en Hovedsag, da ved jeg ikke, hvor man skal søge denne Kraft, om den ikke sidder i en Lærers, jeg vil ikke sige Haand eller Arm, men i hans energiske Villie, og om ikke en Lærer i denne Henseende udøver en større Magt end en Lærerinde eller Qvinde, hvis Skrift og Haand gjerne kjendes paa, at den er mindre fast og bestemt, saa at det ikke pleier at være nogen Noes for en Mand, naar man siger, at han skriver en Qvindehaand. — Regning og Regnestykker har jeg seet løste med ligesaa stor Færdighed af Piger som af Dreng; Pigerne have ligesaa godt Hoved til at regne som Drengene. Der er saaledes neppe nogen Forskjel i den Henseende, men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at, hvad et Menneste, en Lærer, en Lærerinde, skal udrette, ikke blot berøve paa, hvad han har Forstand paa, men tillige paa, hvorvidt han i det Hele taget ifølge sin Natur og Væsen er skicket til at bevæge sig i den Drebs, hvori han skal befastige sig, og da gad jeg spørge, om det er Tallenes, det vil jo sige Ab-